

МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ФІЛОСОФІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ПРОГРЕС І ПРОЦВІТАННЯ В ЧАСИ НАДЗВИЧАЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ*Запорізька державна інженерна академія, МОУП*

Ми виокремлюємо наступні моделі розвитку інформаційного суспільства в контексті прогресу і процвітання в часи надзвичайних технологій (другої епохи машин). Information and communication society – це концепція постіндустріального суспільства, нова фаза розвитку цивілізації, в якій головними продуктами виробництва є інформація і знання. У подальшому ми будемо розширяти і поглиблювати це визначення. *Перша модель* – інноваційна модель розвитку інформаційного, яка на перше місце ставить виробництво нового знання (виробництво ноу-хау). Отримання нових фактів і відкриття нових принципів у сфері фундаментальної науки приводять до отримання нових матеріалів, виробів і процесів. При інноваційній моделі розвитку суспільство (фірми, що входять в економіку) торгує на світовому ринку інноваційними товарами. Країна, яка поклала в основу свого розвитку інноваційну модель, – це США [1]. *Друга модель* – технологічна модель розвитку інформаційного суспільства. Інноваційний шлях розвитку потребує «зрощування» наукових шкіл, що є умовами оволодіння досвідом накопиченого капіталу у суспільстві. Більш простою і дешевшою моделлю є технологічна, тобто вкладання коштів у нові процеси. По цьому шляху розвивалася Японія, у якої не було фінансів на фундаментальну науку. Японія уважно вивчала досвід всього світу, у першу чергу США, і розвивала виробництво електроніки чи автомобілебудування. На протязі трьох років Японія порівнялася зі США у сфері автомобілебудування. Вслід за Японією по технологічному шляху пішла Південна Корея, потім Тайвань, малі тихоокеанські «дракони». *Третя модель* розвитку суспільства – сировинна модель розвитку суспільства робить ставку на експорт сировини, наприклад, енергоносії, чи робочу силу. Проте сировинна модель розвитку суспільства носить безперспективний характер. *Четверта модель* розвитку суспільства – «нульова». Ми зробили ставку на перші дві моделі розвитку суспільства – інноваційна і технологічна, які у нашому випадку носять назву інноваційно-технологічна модель розвитку суспільства. В контексті інноваційно-технологічної моделі розвитку суспільства акцент ставиться на розвиток науки, освіти, ноу-хау, інформаційних технологій «нової хвилі». Сьогодні філософія інформаційного суспільства включає визначення: інформаційне забезпечення сучасного розвитку соціуму; інформаційні ресурси і управління ними; інформаційні послуги в контексті Інтернет-економіки; інформаційні послуги і підприємництво; інформаційні системи, їх технічна підтримка та управління ними; організація науково-інформаційної діяльності; розвиток комп'ютерного добробуту як фактора розвитку другої епохи машин та їх позначення на розвиток науково-технічних досягнень. Серед них – поява комп'ютера та цифрових рішень як каталізатора збільшення фізичних та інтелектуальних можливостей в еру цифрових технологій та досягнення комп'ютерного добробуту завдяки комп'ютерним технологіям [2]. Приведемо приклади. Протягом багатьох років ми вивчали вплив цифрових технологій, таких, як комп'ютери, програмне забезпечення та інформаційно-комп'ютерні мережі, і вважали, що ми добре розуміємо їх можливості та обмеження. Але за останні кілька років нові технології почали нас дивувати. Комп'ютери навчилися діагностувати захворювання, слухати нас і говорити з нами, писати прозу високої якості, роботи почали метушитися на складах і водити автомобіль з мінімальним керуванням або взагалі без нього. Багато з цих речей були непідвладні цифровим технологіям протягом тривалого часу, але раптом усе змінилося. Як це сталося? І якими були потенційні наслідки цього прогресу – вражаючого та водночас такого, що став сприйматися як належне? Сьогодні можна їздити на безпілотному автомобілі; спостерігати, як комп'ютер перемагає команди Гарвардського університету і Массачусетського технологічного інституту в грі («Своя гра»); навчати промислового робота, тримаючи його за зап'ястки та керувати ним за допомогою кроків;

торкатися красивої металевої кулі, яка надрукована на 3D-принтері, а також мати безліч шалених зустрічей з вражаючим технологіями. Загалом комп'ютери здатні виконувати будь-яку роботу - від математичних задач до логіки і мови. Комп'ютерам вдається перекладати з однієї мови на іншу, вводяться засоби навіть миттєвого перекладу, що дозволяє розуміти будь-яку мову. Останньою цариною, де ми можемо спостерігати швидке прискорення цифрового розвитку, є робототехніка - створення машин, які можуть переміщатися і взаємодіяти з фізичним світом фабрик, складів, полів бою і офісів. Тут ми бачимо прогрес, який був спочатку поступовим, потім став блискавичним. Експерти з робототехніки визнали надзвичайно складним створення машин, які відповідають кваліфікації навіть найменш підготовлених робочих; відбулося створення реального, корисного штучного інтелекту (ШІ) та забезпечення зв'язку більшості людей на планеті через спільну цифрову мережу; комп'ютерного бачення одночасного місцезнаходження транспорту на дорогах та складання мап і вирішення багатьох фундаментальних проблем; цифрові технології відновлюють слух глухим за допомогою кохлеарних імплантатів і, ймовірно, зможуть повертати зір незрячим; імплантати розповсюджуються навіть на паралізованих людей, або людей з інвалідними візками. Штучний інтелект не лише покращить життя – він також зможе його рятувати. Кожне з цих досягнень фундаментально змінює наш потенціал зростання. «Ми твердо переконані, що ринок робототехніки перебуває на порозі вибуху». Експоненціальне зростання інформації призводить до приголомшливо великих чисел, які знаходяться поза межами нашого уявлення. Експоненціальна інформація – це лише джерело життя нових видів науки, вона є другою фундаментальною силою у формуванні «другої епохи машин» через свою роль у стимулюванні інноваційної діяльності, що є однією з ознак нашого часу. Сьогодні люди з підключеними смартфонами або планшетами в будь-якій точці світу мають доступ до багатьох ресурсів інформації та зв'язку; можуть проходити онлайн-курси та спілкуватися з найкращими представниками академічного світу. Не буде перебільшенням сказати, що мільярди людей найближчим часом матимуть власну друкарню, довідкову бібліотеку, школу і комп'ютер водночас у власних руках. Саме нові технології, які отримали назву «надзвичайних», сприяють економічному зростанню, комп'ютерному добробуту, прискорюють звичайний хід економічного поступу, який культивує інноваційно-інформаційно-ноосферне суспільство. Прогрес і процвітання в часи «надзвичайних технологій», в основі яких нові ідеї та інновації, сприятимуть вирішенню актуальних проблем, поліпшить якість нашого життя, дозволять нам легше жити на планеті, тому розвиток розумних машин є надзвичайно позитивним. Сила рекомбінаторних інновацій буде стимулювати прогрес людства, тому що друга епоха машин, про яку пишуть Е. Бріньолфссон та Е. Макафі, значно перевищить все, що існувало до неї [2, с. 83].

Література:

1. Соснін О. В., Воронкова В. Г., Нікітенко В. О., Максименюк М. Ю. Інформаційно-комунікативний менеджмент: зарубіжний і вітчизняний досвід: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 314 с.
2. Бріньолфссон Е., Макафі Е. Друга епоха машин: робота, прогрес та процвітання в часи надзвичайних технологій. Київ: FUND, 2016. - 236 с.
3. Пунченко О. П., Лазаревич А.А. Інформатизація як засіб репрезентації інформаційних ресурсів суспільства // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб. наук. пр. Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2015. Вип. 63. С. 21-30.